

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko K. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 maja 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) przyznaje adwokatowi M.A. od Skarbu Państwa -
Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset),
podlegającą podwyższeniu o podatek od towarów i usług (VAT)
tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
pозwanej w postępowaniu kasacyjnym;**

3) nie obciąża pozwanej kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanej K. K. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 12 września 2017 r., którym zasądzono od pozwanej na rzecz powoda [...] Niestandardyzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 93.978,59 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tytułem nabytej przez powoda wierzytelności wynikającej z umowy kredytu gotówkowego.

Pozwana w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Istotne zagadnienie prawne odniosła do kwestii konieczności badania istnienia i wysokości rzeczywistego zadłużenia, nie zaś zadłużenia wynikającego z ksiąg rachunkowych lub dokumentów strony powodowej będących dokumentami prywatnymi, a co za tym idzie zgodności ustaleń dokonanych w postępowaniu sądowym z prawdą materialną. Wskazała także, że w sprawie występuje zagadnienie prawne dotyczące istoty samej umowy pożyczki i kosztów z nią związanych, które wbrew stanowisku Sądów orzekających, nie wypełniają swoim zakresem natury stosunku prawnego pożyczki. Równocześnie stwierdziła, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na nierozpoznanie przez Sąd Apelacyjny zarzutów podniesionych w apelacji dotyczących istnienia i wysokości roszczenia, zwróconych przeciwko naliczonym opłatom przygotowawczej i brokerskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Sąd Najwyższy

bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Przedstawienie we wniosku przesłanki występowania istotnego zagadnienia prawnego obligują skarżącego do sformułowania tego zagadnienia oraz przedstawienia odrębnej, pogłębionej analizy prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, Nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Wymaga to przytoczenia argumentów wskazujących na rozbieżne oceny prawne, lub możliwość takich ocen w kontekście przepisów prawnych, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Powinno ono odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia. Jednocześnie rzeczą skarżącego jest wykazanie, że rozstrzygnięcie zagadnienia jest konieczne dla rozpoznania sprawy oraz innych podobnych spraw.

Wniosek pozwanej o przyjęcie skargi do rozpoznania nie odpowiada powyższym wymaganiom. Sformułowana w skardze kwestia sprowadza się do wniosku o wskazanie przez Sąd Najwyższy wytycznych koniecznych dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, a nie o wyjaśnienie zagadnienia prawnego o szerszym znaczeniu. Nawet gdyby przyjąć, że samo sformułowane przez skarżącą zagadnienie może mieć charakter ogólny, pomimo odniesienia go do konkretnych okoliczności niniejszej sprawy, to przedstawiona we wniosku argumentacja zmierza wyłącznie do poparcia stanowiska skarżącej, że Sądy orzekające w przedmiotowej sprawie powinny być z urzędu dopuścić dowody z dokumentów znajdujących się w aktach egzekucyjnych. Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który

wzbudził poważne wątpliwości, a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa. Również i tego warunku nie dopełniła skarżąca, która wprawdzie w treści uzasadnienia wniosku przywołała treść przepisu 232 zd. 2 k.p.c., powołała się na jedno orzeczenie Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 377//06, niepubl.), w którym Sąd Najwyższy dokonał interpretacji tej normy w kontekście zasady prawdy materialnej, ale nie sformułowała żadnego nowego, dotychczas nierozstrzygniętego zagadnienia, nie wskazała także na jakiekolwiek występujące w tym zakresie rozbieżności w orzecznictwie czy w doktrynie. Pomimo kazuistycznego sformułowania zagadnienia sprowadzającego się w istocie do krytyki stanowiska Sądu Apelacyjnego, również jego znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy nie zostało wykazane, skoro – jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia – w tym zakresie Sąd ten przyjął, że Sąd Okręgowy nie mógł dopuścić dowodu z akt komorniczych z urzędu, skoro pozwana nie stawiała w ogóle zarzutu, że należność została od niej przez komornika wyegzekwowana. Przedstawiony wywód nie spełnia powyższych wymagań, również w odniesieniu do kolejnego, wskazanego przez skarżącą we wniosku zagadnienia prawnego, dotyczącego istoty umowy pożyczki i kosztów z nią związanych. Skarżąca nie wskazała przepisu, na tle którego zagadnienie powstało, nie sformułowała precyzyjnie występującego problemu prawnego, nie przedstawiła żadnej jurydycznej argumentacji w tym zakresie.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przyczynie oczywistej jej zasadności wymaga od skarżącego wykazania, że zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i dłuższych dociekań. Naruszenie prawa powinno mieć charakter szczególny i kwalifikowany (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Nie spełnia przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jedynie powołanie naruszenia konkretnego przepisu prawa, ale sytuacja, w której

naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004, nr 13, poz. 230; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 38/06, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie pozwala także na stwierdzenie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżąca oczywistej zasadności skargi upatruje w nierozpoznaniu przez Sąd Apelacyjny zarzutów podniesionych w apelacji dotyczących istnienia i wysokości roszczenia, zwróconych przeciwko naliczonym opłatom przygotowawczej i brokerskiej. We wniosku nie wskazano jednak nawet konkretnych przepisów prawa, które miały zostać w sposób rażąco naruszone. Niezależnie jednak od powyższego, konfrontacja argumentacji przedstawionej we wniosku z treścią uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, w którym Sąd Apelacyjny odniósł się do zarzutów apelacji pozwanej dotyczących opłaty przygotowawczej i opłaty brokerskiej i uznał je za chybione, ponieważ dochodzone pozwem roszczenie nie obejmowało należności z tego tytułu, nie pozwala na przyjęcie, że skarga jest na tej podstawie oczywiście uzasadniona.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął w oparciu o zasadę słuszności uwzględniając okoliczności sprawy, w szczególności sytuację materialną pozwanej (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

aw

jw